

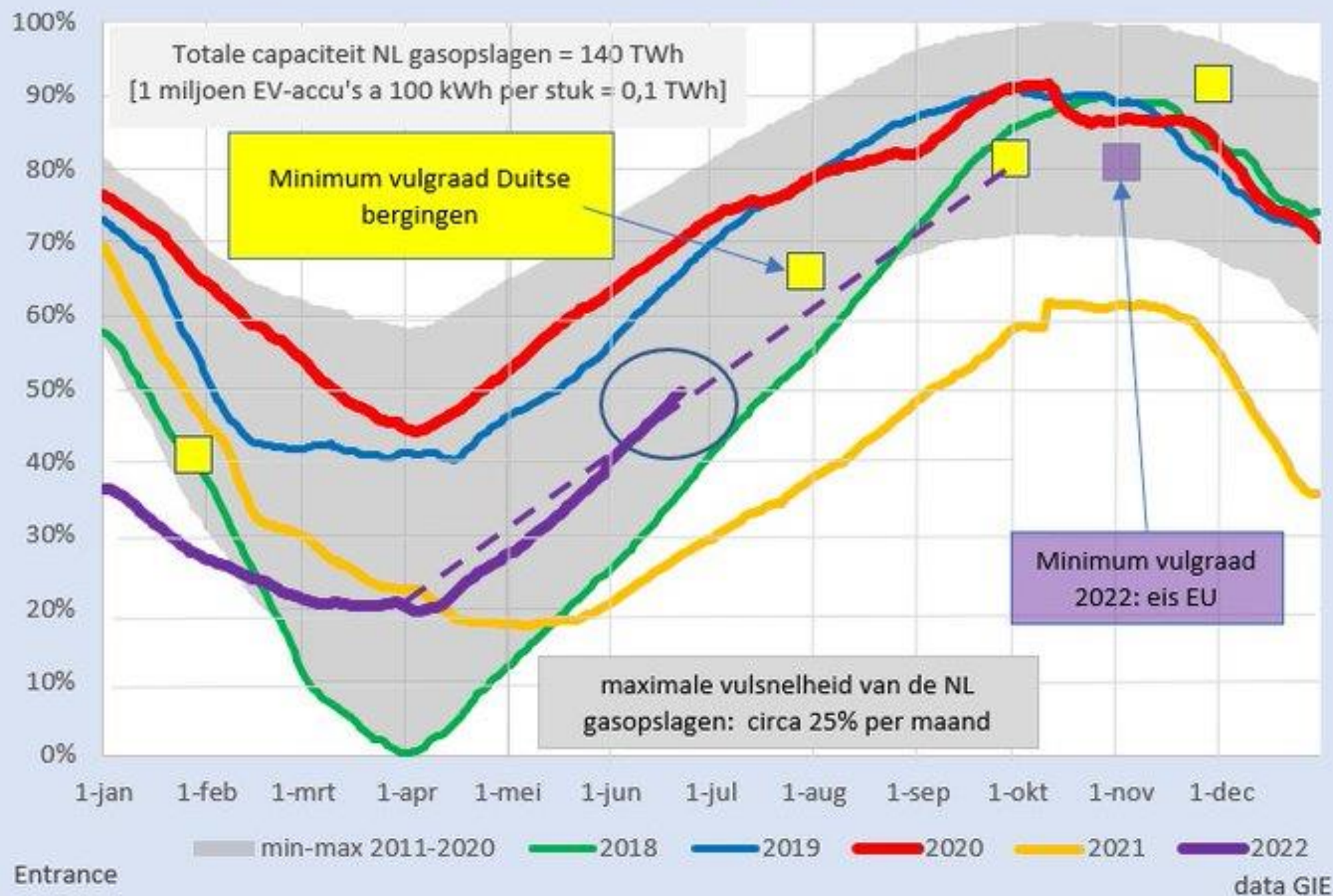
Masterclass Financien EvU 28 juni 2022

Ontwikkelingen Energiemarkt

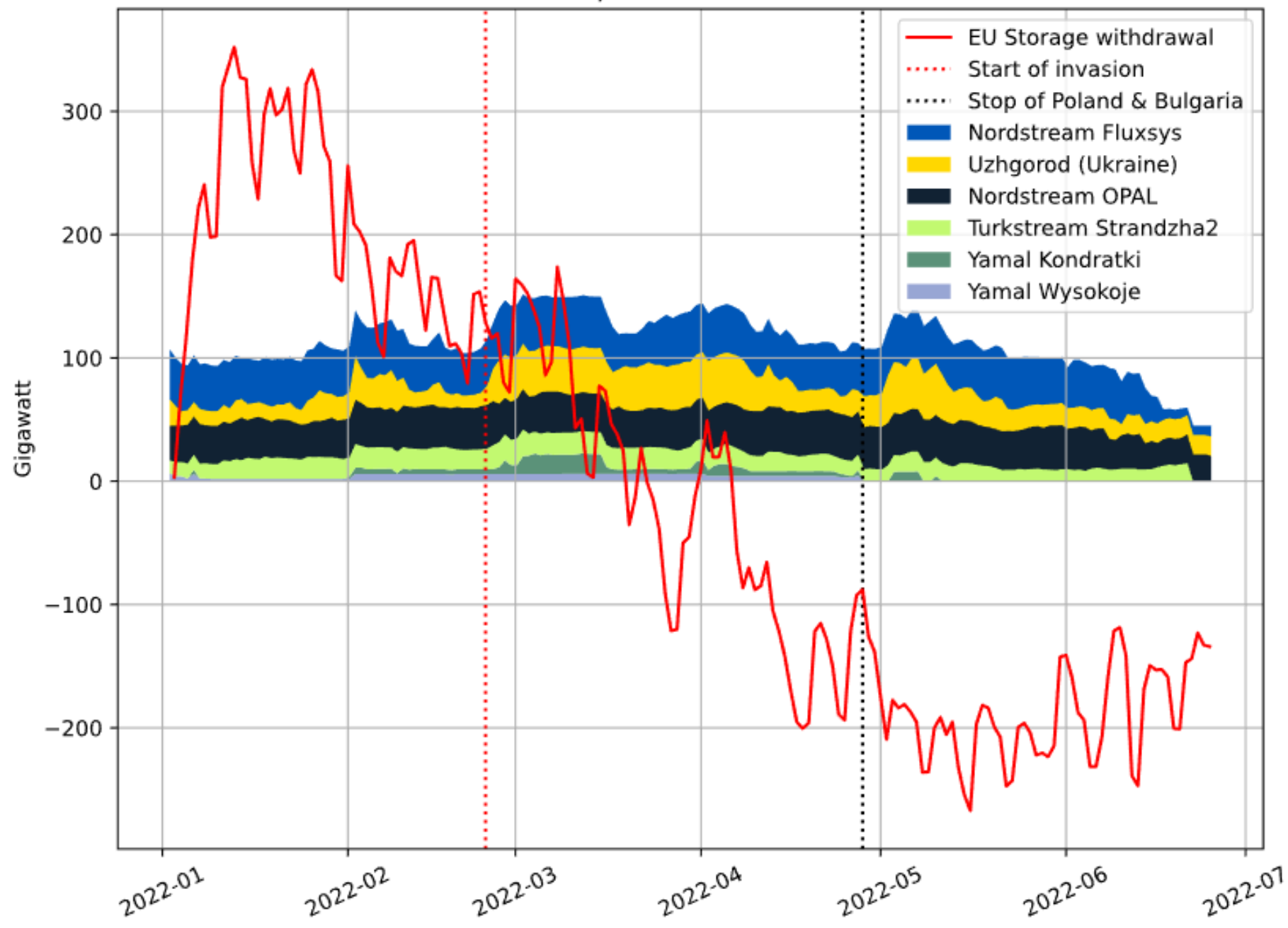
Ontwikkeling day-ahead gasprijs 1 mei 2021 - 10 mei 2022

Vulgraad Nederlandse gasopslagen (per 24 juni '22)

Russian gas flow to Europe & EU storage withdrawals. Data from ENTSO-G & GIE,
graph from <https://berthub.eu/gazmon>
Last data point: 2022-06-25 06:00

Kolen (API2 is
EUR)

Carbon Emissions Futures ▼ 84.29 -0.44 (-0.52%)

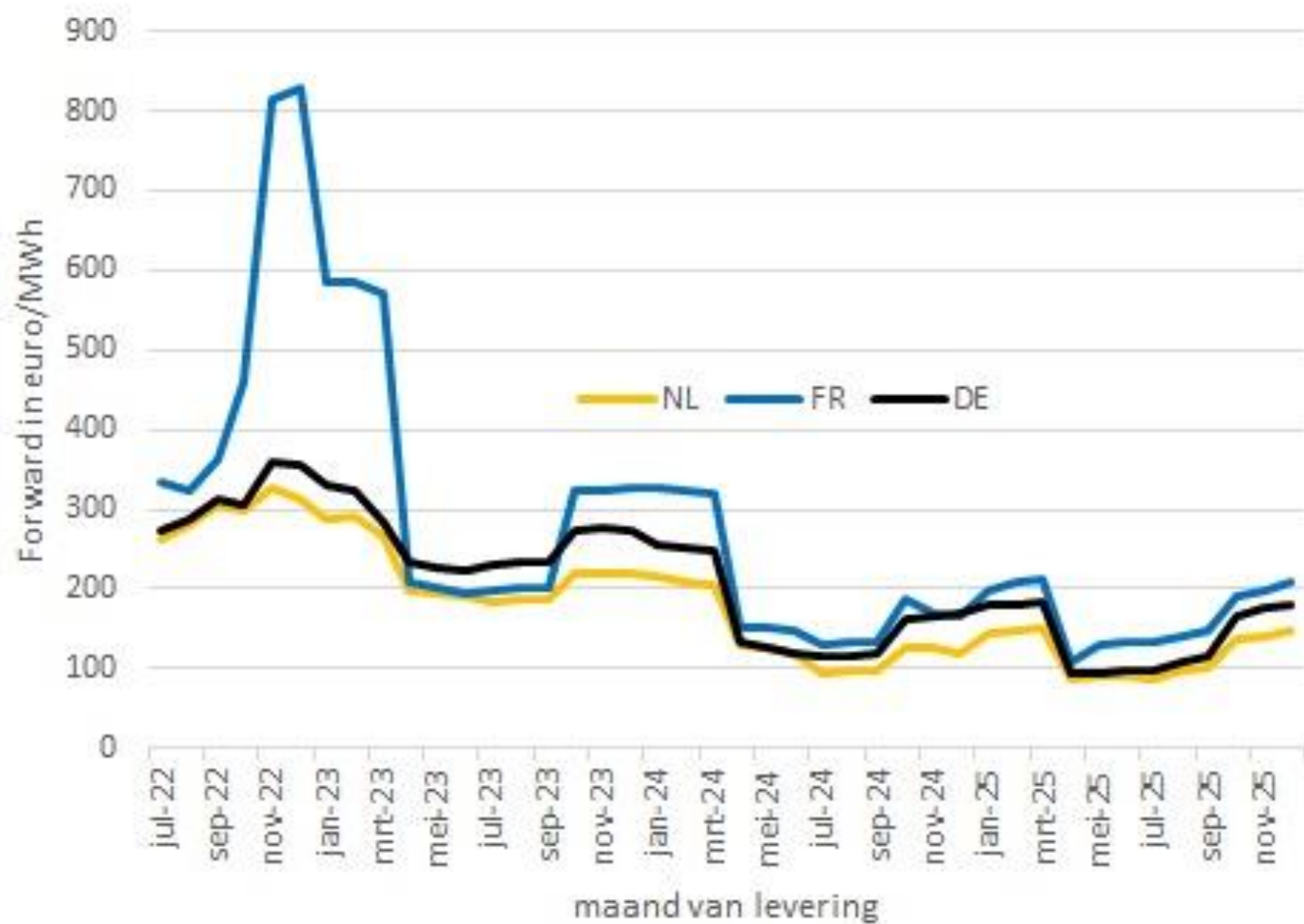
CO2

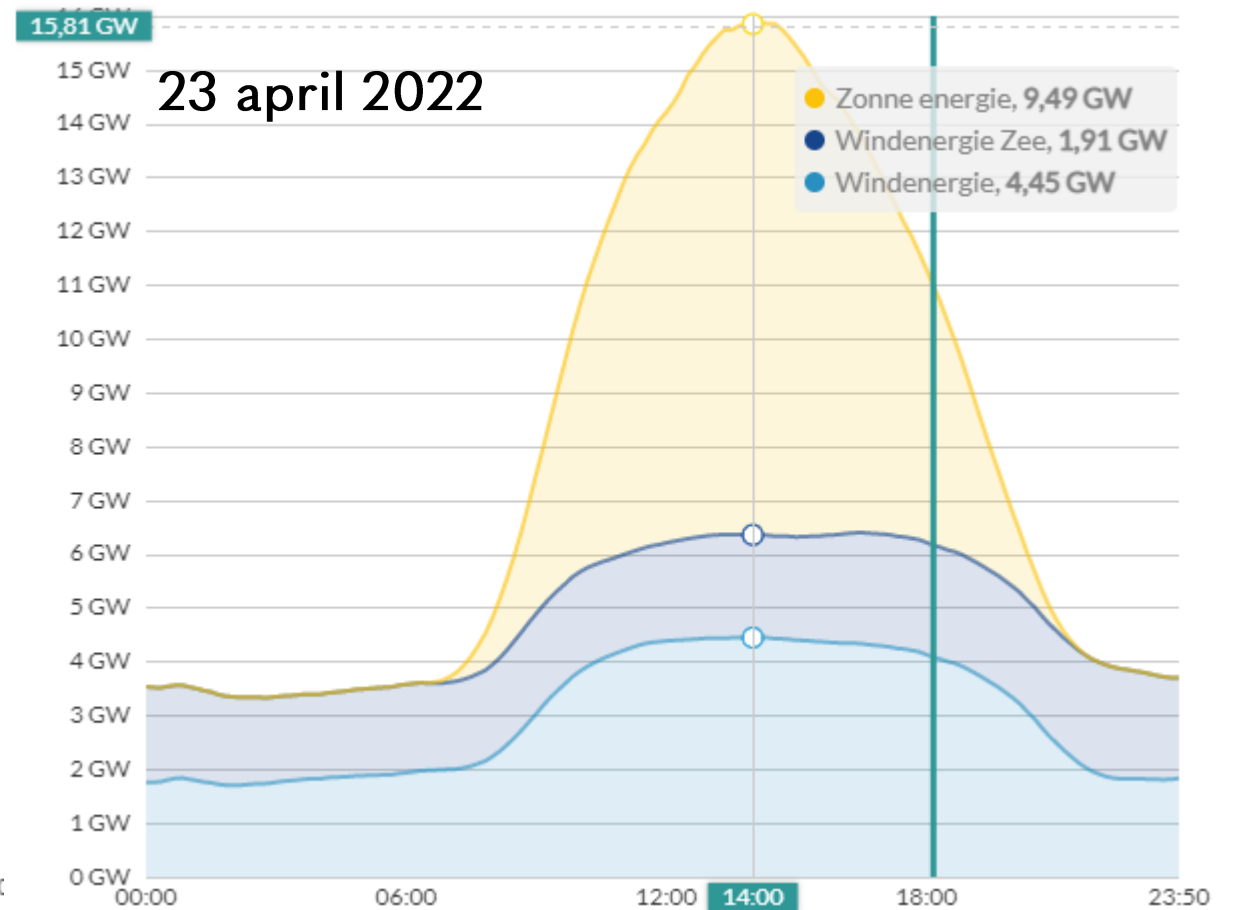
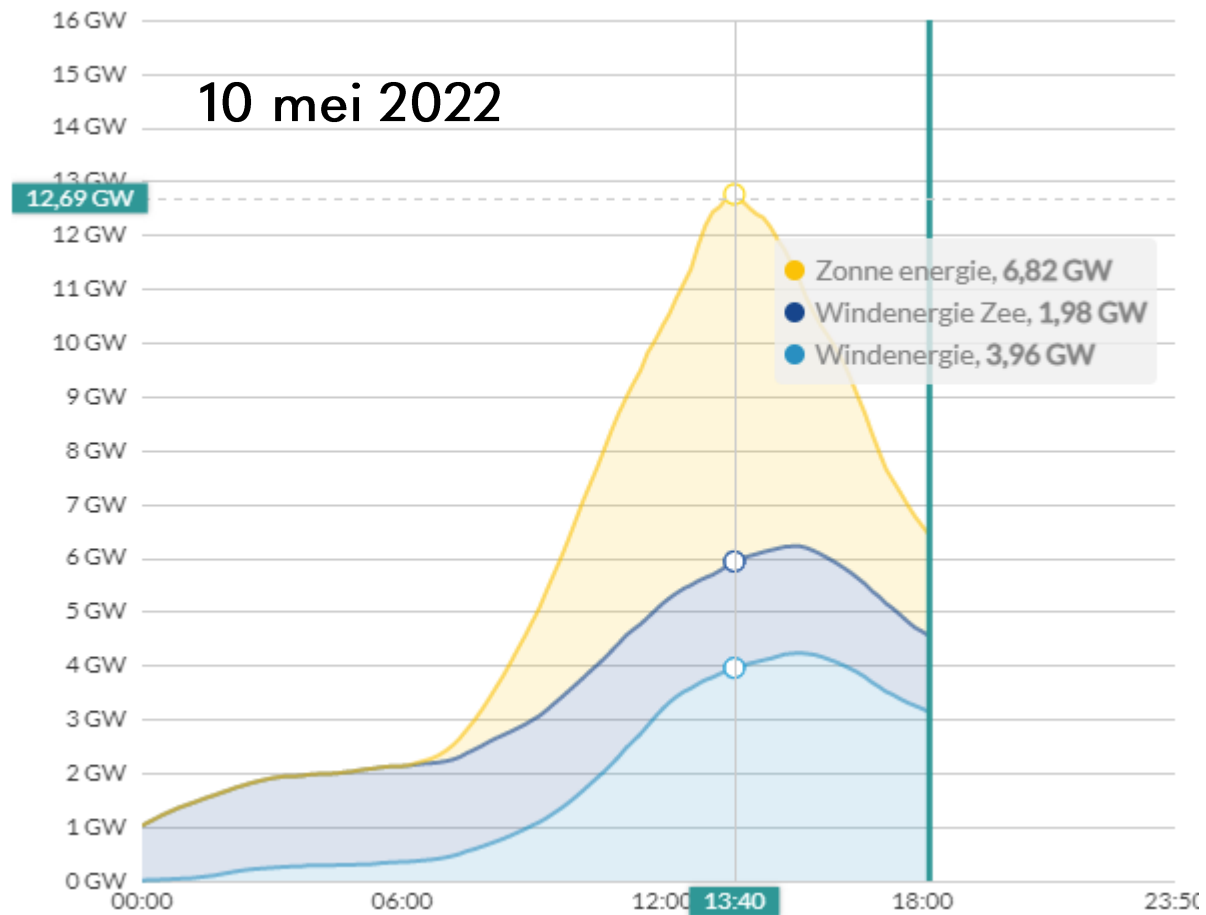
2023

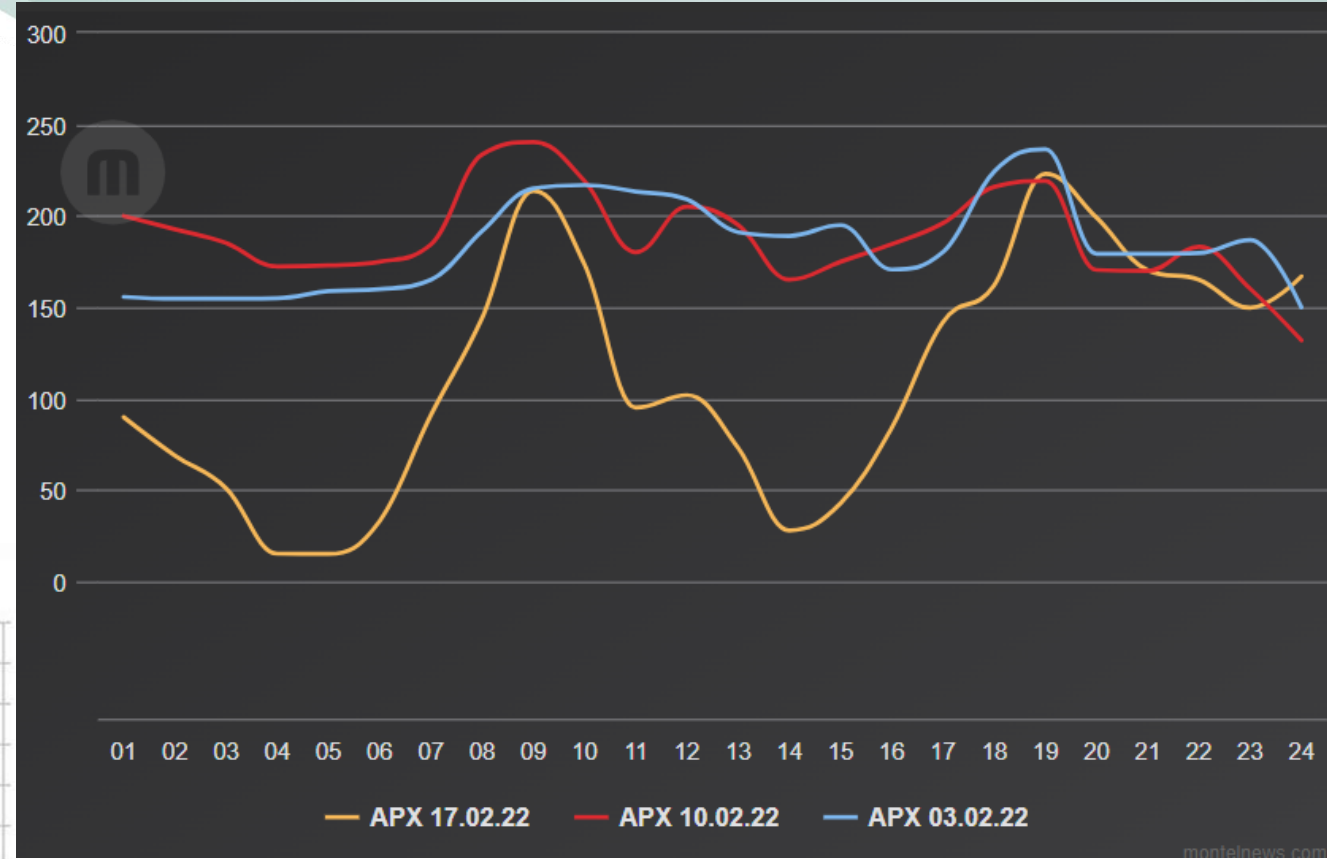
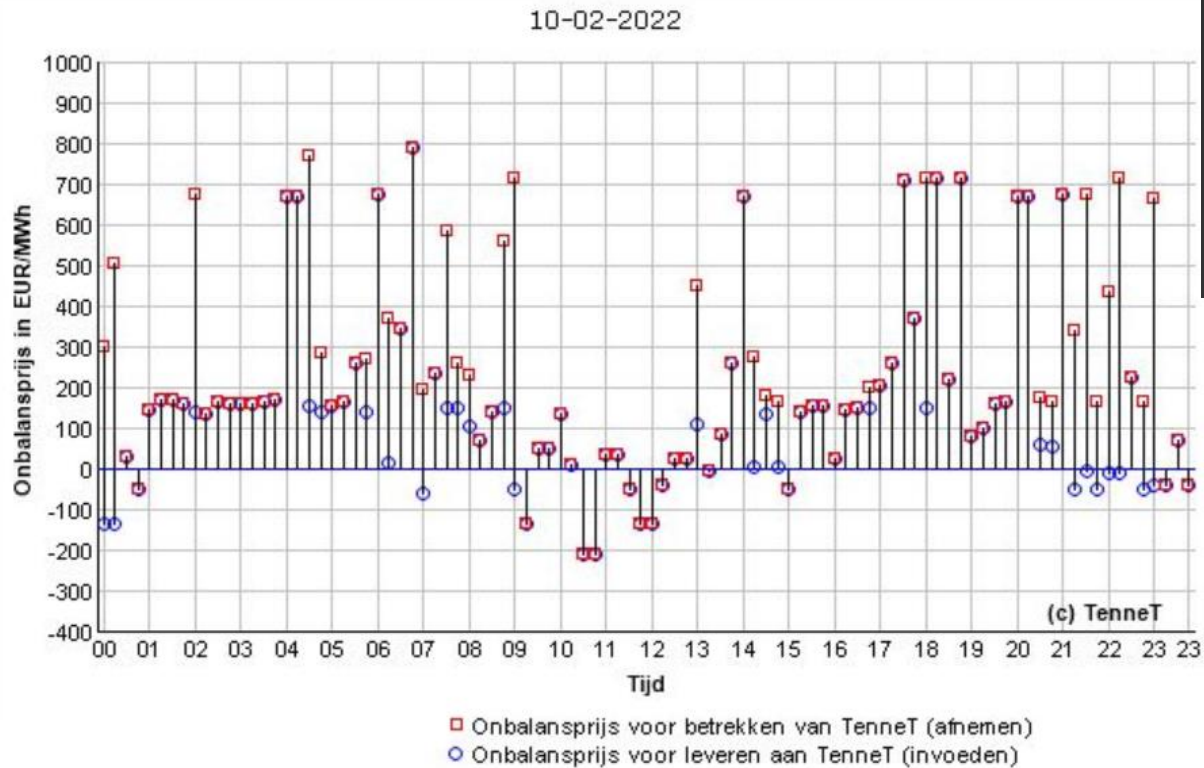
Forward ENDEX curves

Duurzame productie neemt toe

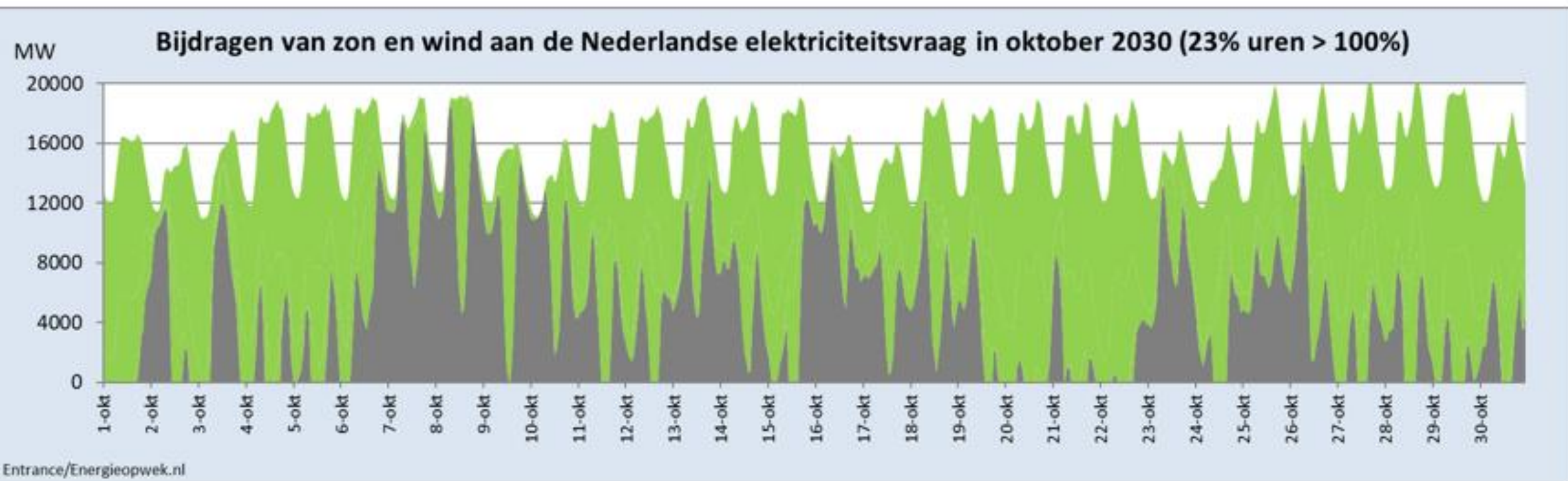
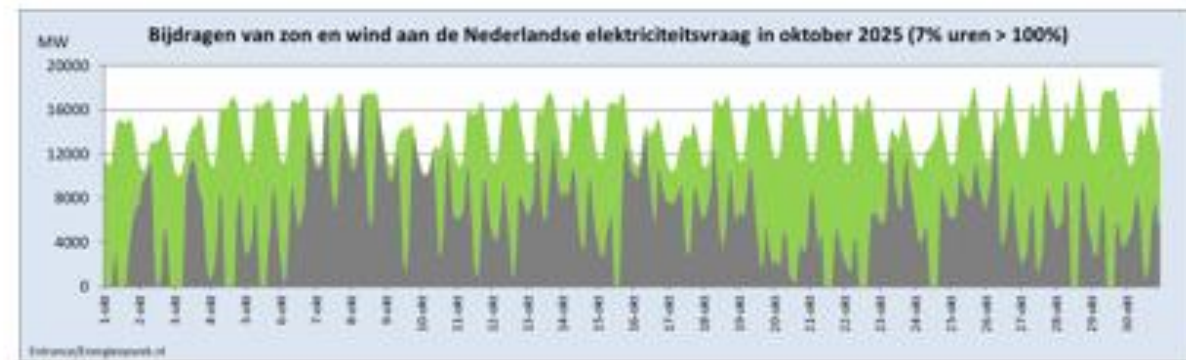
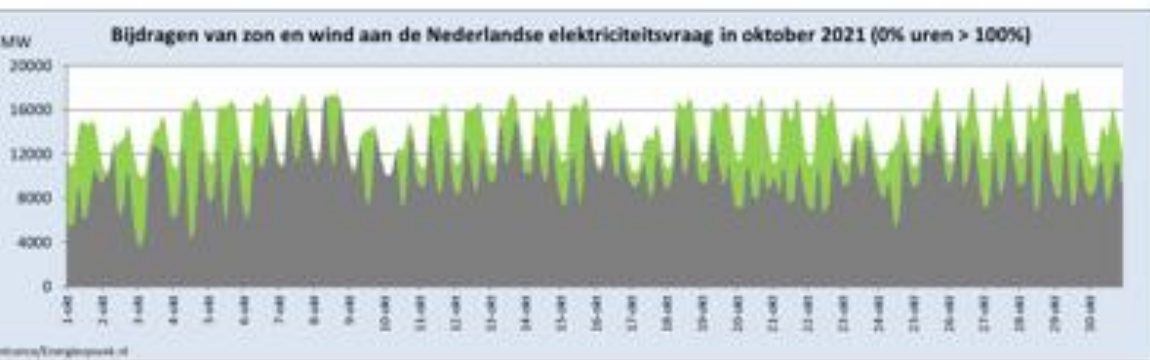
Volatiliteit neemt ook toe

Price

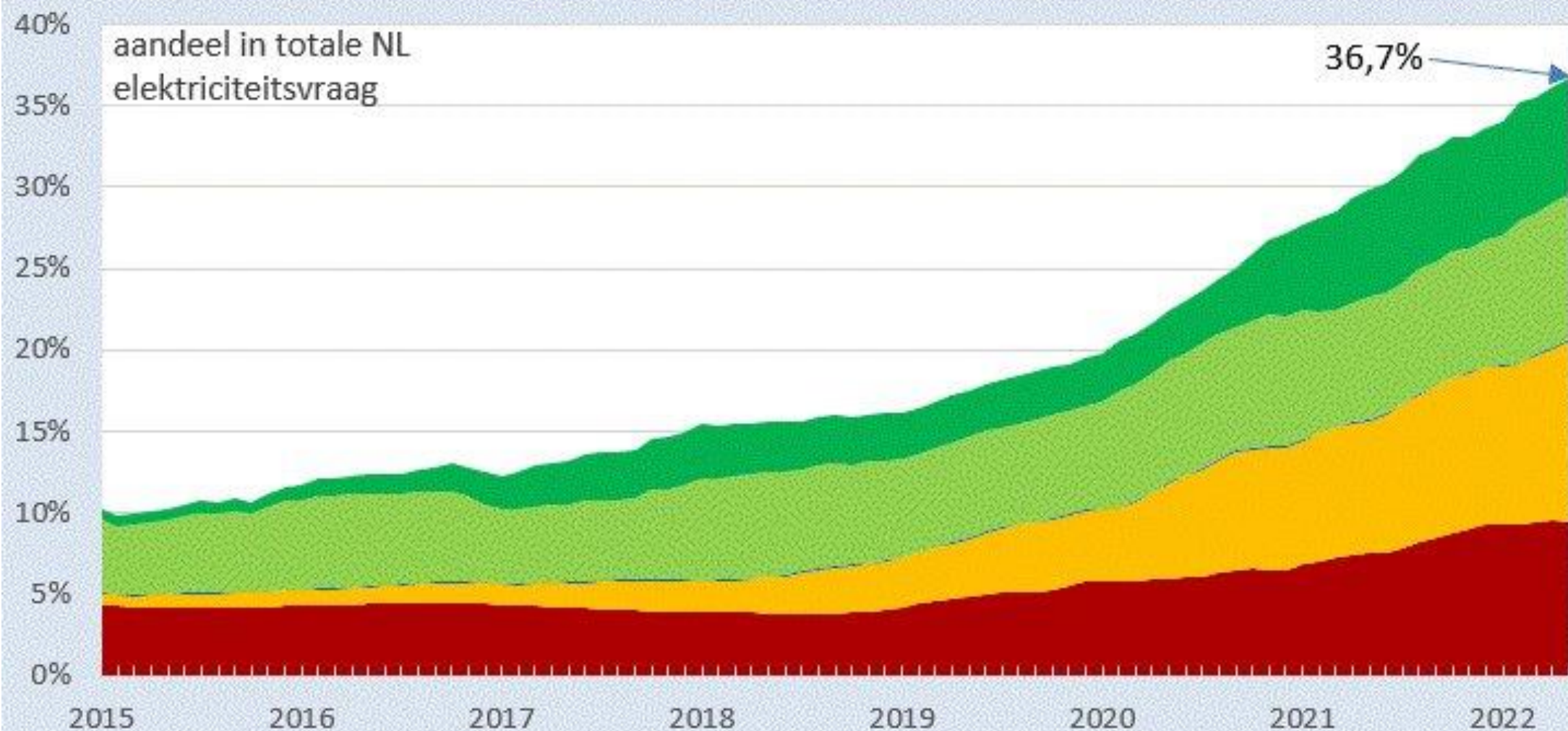

Onder andere de elektriciteitsvoorziening gaat drastisch veranderen (3)

Percentage hernieuwbare elektriciteit in NL

voortschrijdende 12-maands gemiddelde; tm mei '22

■ biomassa ■ zonpv ■ waterkracht ■ wind-op-land ■ wind-op-zee

Huidige markt

Nog steeds veel onzekerheid

Prijsfluctuaties soms tientallen procenten op een dag

Prijzen voorlopig blijvend hoog, tenzij.....

Uitdaging groot voor iedereen

Beperkter aanbod voor afnemers

Eén voordeel, de transitie zal sneller gaan!!!

Uitdagingen voor energiecoöperaties

28 uni 2022

Masterclass Coöperaties
Energie voor Utrecht

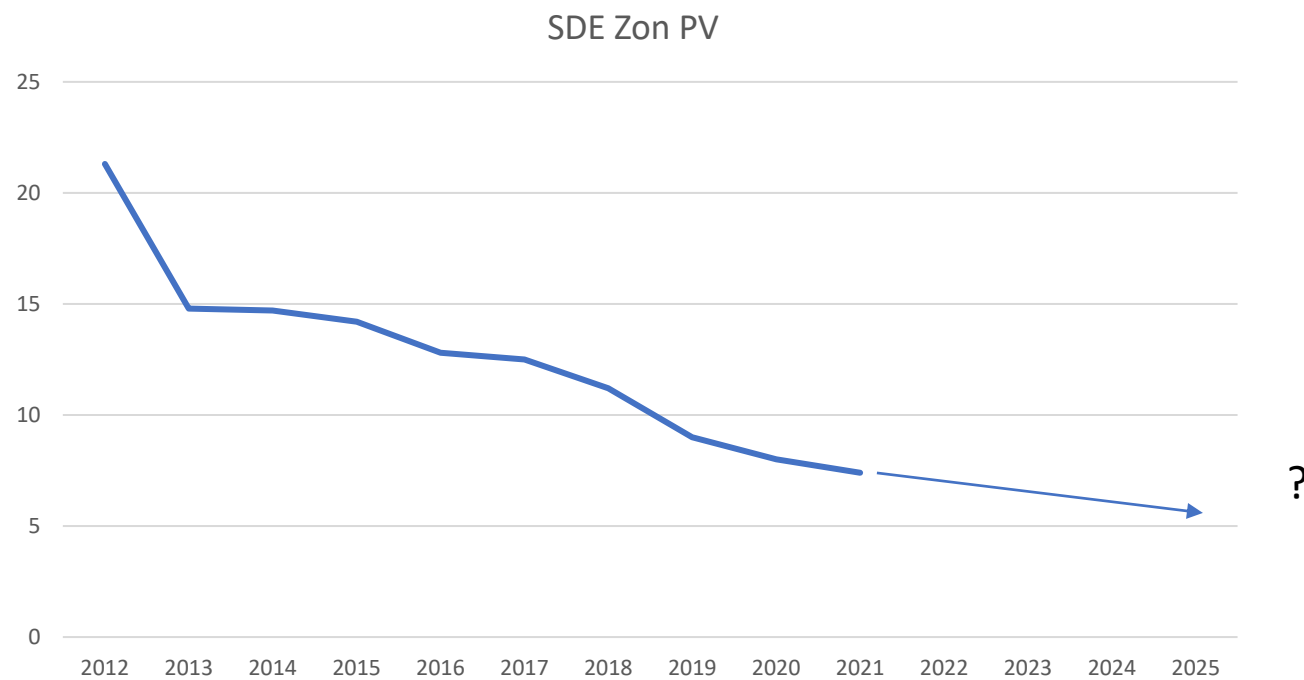
Rijn en IJssel Energie Coöperatie

- Oprichting 2012
- Ca. 1000 leden
- Coöperatie op kapitaalbasis. Eigen vermogen ca. 3,5 m€
- Uitvoering energieloket voor diverse gemeentes mbv ca. 25 energiecoaches
- 67% eigenaar Windpark Koningspleij (3 windturbines, 13,2 MW, 24 GWh / jaar)
- 3 zonnevelden (ca. 1,3 MWP)
- Funnel met zonprojecten: ca. 30 MWP

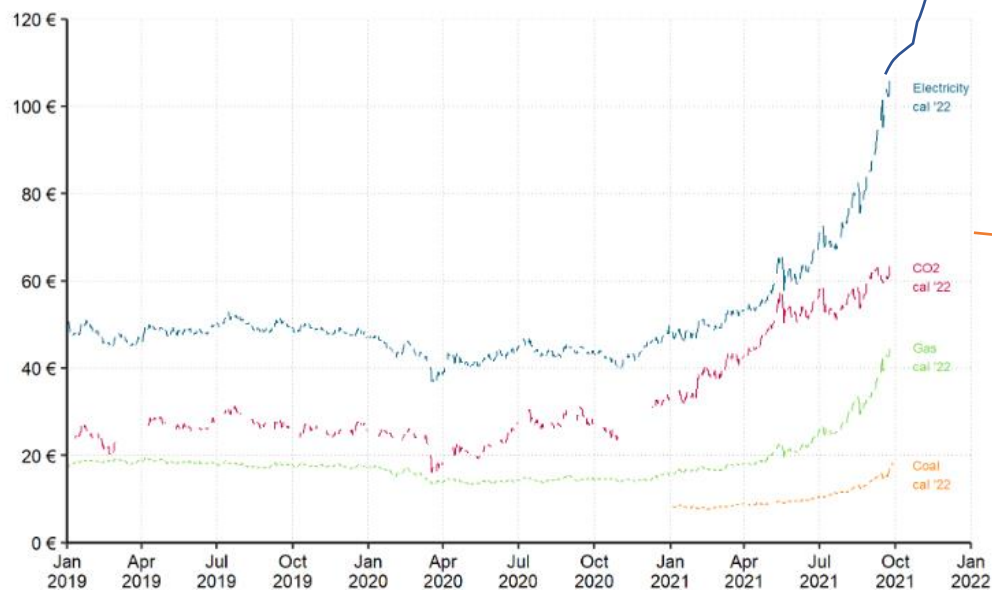
Uitdagingen bij Energie Opwekprojecten

- Benodigde schaalgrootte om ontwikkeling SDE over de jaren
- Projectfinanciering bij stijgende investeringskosten en gelijktijdig ongewijzigde SDE garantieniveau's
- Hoe huidig marktprijsniveau te gebruiken in banking case?
- Backloaded business cases: past dit nog bij het profiel van een coöperatieve participant?
- Samenwerkingsvorm met projectontwikkelaars en eigen verantwoordelijkheid Energiecoöperatie?

SDE daalt: grootschalige opwek wint.

Elektriciteitsprijs vs SDE: banking case moeilijk.

Meeropbrengst: geen
zekerheid voor
banken. Hoe te
financieren?

Gegarandeerde inkomsten. SDE beweegt
met vertraging mee met stichtingskosten.
Op dit moment geen rendabele business
case obv SDE

Case: 25 ha zonnepanelen

IRR
IRR project lifetime %

Return on equity
RoE project lifetime %

Calendar year		2026	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2048	2049	2050	2051
Net cashflows	3.317.403	(960.823)	251	9.665	18.776	25.295	100.542	638.393	459.589	466.645	406.103	392.660	398.318	404.311	410.374	617.399

Case gaat uit van 2,5% bankrente, 40% eigen vermogen, waarvan 50% als achtergestelde lening tegen 4%. Is dit realistisch?

Bouw in 2026, eerste minimale dividenden pas na 13 jaar. Serieuze dividenden pas na 2043. Past een dergelijk opbrengstscenario bij een burgerparticipant?

Samenwerkingsvorm

- Zelf ontwikkelen?
- Gezamenlijk ontwikkelen 50/50?
- Instappen na ontwikkeling?
- Instappen na inbedrijfname?
- Vraagpunten:
 - Financiering risicodragende ontwikkeling
 - Samenwerkingsvorm / aandeel voor coöperatie?
 - Rechten Coöperatie – hoe af te zekeren?
 - Communicatie – wat is de boodschap?

Toekomstige markt

Slimmer energiesysteem

Lokaal balanceren van vraag en aanbod

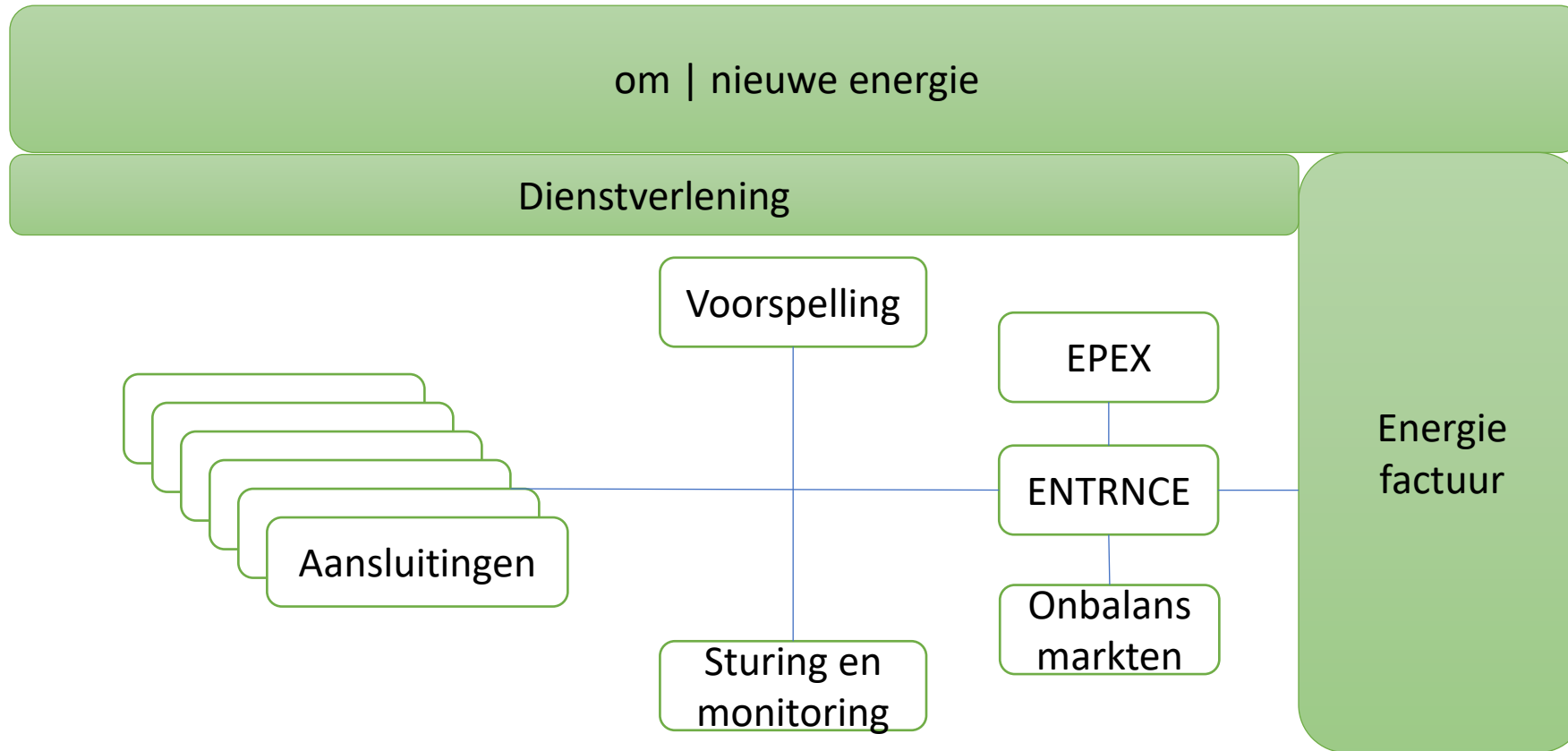
Integratie van opwek, afname, warmte en opslag (accu en H₂)

En coöperatief betekent dat op termijn elektriciteit en warmte tegen kostprijs

Wij noemen dat Zelflevering+

Zelflevering+

Zelflevering+

